

TVRDOŠÍN

Orgán MsV KSS, MsNV FEBRUÁR 1986

UPLYNULO UŽ 38 ROKOV OD PAMÄTNÝCH DNÍ ROKU 1948,
KTORÉ S KONEČNOU PLATNOSŤOU ROZHODLI O SOCIALIS -
TICKEJ BUDÚCNOSTI NAŠICH NÁRODOV.

Gustáv Hupka

Február 1948 vstúpil do histórie a predstavuje jed-
nu z najvýraznejších kapitol dejín KSČ a nášho štátu, je
jedným z najvýznamnejších medzníkov v boji českosleven-
skej robotníckej triedy za splnenie svojho historického
poslania. Ale Február nepatrí a nemôže patriť len histó-
rii. Vraciame sa k nemu i ako k východisku k dnešku, pre-
tože zmysel

árových dní
súčastou

FEBRUÁR
a dnešok

pamätných febru-
restáva natrvalo
spoločenské ve-

domia našich národov. Od Februára 1948 vybudovali pracu-
júci Československa pod vedením KSČ mohutný ekonomický
potenciál - stovky priemyselných závodov, modernú poľno-
hospodársku veľkovýrobu, státisíce bytov, nové nemocnice,
školy, kultúrne a športové zariadenia. Rozvíja sa vedec-
ko-technická spolupráca v RVHP, hlavne pri výstavbe jad-
rových elektrární, vodných diel a diaľnic, pokračuje
automatizácia, mechanizácia a iné najprogressívnejšie
technické prvky vo všetkých odvetviach národného hospo-
dárstva. Revolučný odkaz Víťazného februára nás všetkých
zaväzuje k úspešnému napĺňaniu a realizácii programu
výstavby rozvinutého socializmu. Splnenie záverov XVI.
zjazdu KSČ a blížiaceho sa XVII. zjazdu KSČ je možné
iba v podmienkach mieru. Preto svoje budovateľské úsilie
spájame s každodenným zápasom za trvalý mier vo svete.

Štefan Klimčík
podpreds. MsV KSS

FEBRUÁR 1948
nebolo možno
zastaviť,
nebolo možné
zahatať,
nebolo možné
zvrátiť späť,
čo prúdy krvi
pripravili,
čo utrpenie vykúpilo,
čo milióny životom
zaplatili.
Kto nechápal,
musel náboh,
kto zavádzal,
musel z cesty,
kto vzpriecil sa
musel padnúť.
Riava nového života
prerazila
a nesie spravodlivosť
a nesie krajšiu
budúcnosť.

ČAS HODNOTENIA a predsavzatí

Aj tradičné nevročné stretnutia pionierov s predstaviteľmi štátnych a straníckych orgánov sa nesú v takomto duchu. Tak 16. januára popoludní sa asi 300 pionierov z oboch ZŠ Tvrdošína zišlo v kine Javor, aby zhodnotili prácu za uplynulý rok a dozvedeli sa o nových plánoch na tento, rok 65. výročia založenia KSČ a jej XVII. zjazdu.

Po slávnostnom nástupe a privítaní hostí zhodnotili pionieri svoju prácu, hlavne splnenia celoštátnej hry - "Cestou k slobode a mieru" a pomoc nášmu národnému hospodárstvu v zberoch. Potom sme si vypočuli ich smelé záväzky - čestne obstať v plnení pionierskej súťaže "Vizitka dobrej pionierskej práce" a znovu pomáhať pri skrášľovaní svojho mesta. V druhej časti sa prihovril

Ing. Ivan Šaško, ktorý poďakoval pionierom za vykonané dielo, ale naďalej upriamil ich pozornosť na plnenie najdôležitejších úloh. Ako ocenenie orgány mesta darovali pionierom lyžiarsku bežeckú výstroj v hodnote 10.000,- Kčs.

V ďalšej časti nasledovala neformálna beseda, kde prítomní súdruhovia Ing. Šaško a Ing. Dulevič a riaditelia škôl s. Bella a s. Klimčík odpovedali na ozaj všetčné, ale neraz aj veľmi vážne otázky prítomných pionierov. V závere sa pionieri predstavili kultúrnym programom a po občerstvení si pozreli filmové predstavenie. Z tohto stretnutia odchádzali spokojní a plní dojmov s predsavzatím, že vynaložia sily, aby naplnili heslo: "Žime, pracujeme a učme sa pre ďalší rozkvet našej krásnej vlasti".

za vedenie PS- V. Klimčíková

Z RADY MsNV

Dňa 25. 1. 1986 zahájila svoj nový pracovný rok, prvý rok 8. päťročnice Rada MsNV v Tvrdošíne svojím prvým zasadnutím. Na tomto zasadnutí sa zúčastnili, okrem poslancov NV aj poslanci vyšších štátnych orgánov - s. Bušíková Mária, poslankyňa FZ-SĽ, s. Oržuliak Ladislav, podpredseda ONV.

Jednanie Rady otvoril predseda MsNV Ing. Šaško, ktorý oboznámil prítomných poslancov s činnosťou MsNV od posledného zasadnutia Rady. Okrem iného vo svojej informácii hovoril o stave niektorých objektov, ktoré sa v tomto období ukončili, resp. sú pred ukončením. Ide predovšetkým o objekty Uholných skladov v Tvrdošíne a Dom služieb na sídlisku. Dom služieb bol v mesiaci decembri predbežne skolaudovaný, v tomto období sa odstraňujú kolaudačné závady, kompletizuje sa vnútorné vybavenie. V tomto mesiaci MsNV zvolá jednanie z OPVS, kde budú konkretizované služby, ktoré sa budú v objekte poskytovať. Taktiež boli skolaudované Uholné sklady v Tvrdošíne, ktoré započnú svoju prevádzku v mesiaci máj 1986. Ďalej predseda MsNV informoval prítomných o príprave výstavby Domu smútku v Tvrdošíne, o začatí prác na rekonštrukcii Domu pionierov a rekonštrukcii sály MsKS v Tvrdošíne. V ďalších bodoch programu sa prejednávalo vyhodnotenie celomestského socialistického záväzku, plán JSBVO a plán právnej výchovy, ktoré uviedla tajomníčka MsNV Ing. Murínová Marta.

Radostný život v mieri

Výstižný pútač, ktorý pripravila s. učiteľka Ferenčíková, oznamoval, že dňa 28. 1. 1986 sa bude konať v našej MŠ karneval. Pripravujeme ho dvakrát do roka a deti sa naň veľmi tešia. Tak to bolo aj tohto roku. Karnevalová atmosféra sa začala už vlastne prípravou masiek a výzdobou miestnosti. Najkrajšou chvíľou pre všetkých bola tá, keď si deti za pomoci učiteliek obliekli vyžehlené kostýmy a plné vzrušenia očakávali pochod a prehliadku masiek - prvú časť karnevalu. Po prehliadke masiek v Klube mládeže, aby sa deti veľmi neunavili, nasledovala prestávka, ktorú sme využili na rôzne súťaže: kto najskôr natočí stuhu na ceruzu, kto najďalej doskáče s loptou medzi kolenami atď. V druhej časti programu nasledoval tanec. Deti spievali a tancovali. V takejto chvíli nik nechcel byť sám. Aj keď karneval je už dávno za nami, v deťoch doznieva citový zážitok, ktorý ani jedna učiteľka neváhala využiť v estetickvej výchove. A tak, keď som sa na druhý deň po karnevale postavila pred deti s otázkou, čo by si chceli nakresliť, odpovedali jednoznačne - karneval. Výtvarné práce detí využijeme v súťaži "Radostný život v mieri", ktorá bola vyhlásená v rámci okresu.

Ol'ga Ficeková
učiteľka MŠ

Práca Zväzarmu na SPŠ

NAŠI BRANCI NEZAHÁĽAJÚ

Jednou z agilných a najväčších organizácií na Orave je ZO Zväzarmu pri SPŠ v Tvrdošíne. Má 586 členov, čo tvorí 95 % organizovanosť žiakov školy. Predseda tejto organizácie je s. Vladimír Pleško, ktorý mi o svojej práci poskytol nasledovnú informáciu:

Zameranie organizácie je na masovo-branné športy a rádiodioperátorstvo. Ťažisko práce spočíva v organizátorskej činnosti. Naša ZO Zväzarmu organizovala v posledných rokoch rôzne podujatia: Sokolovské preteky brannej zdatnosti, súťaže v strelbe zo vzduchových zbraní, rádiorientačné preteky. Na škole prebieha aj výcvik bran-

cov a to v odbore radistickom, ktorý vedie Ing. Bernát a s. Paľčo a výcvik vševojskový, ktorý vedú s. Pápež, s. Kormanák, Ing. Mrkva. Výcvikové stredisko brancov na našej škole už niekoľko rokov patrí medzi najlepšie na Orave, o čom svedčí množstvo okresných ocenení. Ďalej sa pri ZO Zväzarmu organizuje výcvik pre študentov školy na vodičské oprávnenia jednostopových vozidiel do 50 cm³, ako aj výcvik motorových vozidiel kategória B.

V mesiaci januári tohto roku bola organizácia poverená usporiadaním celoslovenského Sokolovského preteku brannej

zdatnosti, ktorý sa usku-točil v dňoch 24.-26. 1. 1986. Týmto pretekom poveril organizáciu SÚV Zväzarmu na základe dobrých doterajších výsledkov.

Činnosť organizácie bola v roku 1985 ocenená viacerými vyznamenaniami: Za príkladné zvládnutie ČSS 1985, skladbou Zväzarmu a škôl SÚV, Za aktívny podiel na brannej výchove, Za rozvoj Zväzarmu v Stredoslovenskom kraji, Za aktívny podiel na ČSS 1985.

Výsledky, ktoré mladí zväzarmovci dosahujú, svedčia o ich dobrej práci, ale zároveň ich zaväzujú i do budúcnosti. My všetci im prajeme veľa ďalších úspechov.

Marta Kormanáková

1 Medailóniky z dejín Tvrdošína

ZEMEPISNÁ POLOHA. Osudy kraja alebo mesta najviac ovplyvňuje jeho zemepisná poloha. Na to vplyvajú, pravda, aj iné faktory: politické, etnografické, dopravné, ale aj geografický faktor je základný a najdôležitejší. V tomto ohľade Tvrdošína má jedinečné postavenie. Je geografickým stredom kotliny povodia rieky Oravy, ktorá sa podstatne dotvára v Tvrdošíne a odtiaľ ako splavná rieka, unáša vody do Váhu a cez Váh do Dunaja. Údolie Oravy je veľmi dôležité pre spojenie Povislia s Podunajskom. Rieky tu hrali najdôležitejšiu úlohu. Keďže Tvrdošína bol od prírody výborným riečnym prístavom, od prítokov Visly do Tvrdošína viedli dôležité cesty, aby tovar nimi dopravovaný od Visly mohol sa preložiť na povodie Oravy, Váhu a Dunaja. Tak od rieky Soly šiel dôležitý prechod do Tvrdošína cez Živeckopolhorský priesmyk, od rieky Skavy a Raby prechádzala k Tvrdošínu stará cesta cez Spytkovickopodvleký priesmyk a od Čierneho Dunajca na Oravicu cez Suchohorský priesmyk. Preto tieto miesta boli známe a rušné už vo včasných dobách. Meno Tvrdošína je slovanského pôvodu a vzniklo ešte v predhistorickej dobe. Označuje opevnené miesto, pevnosť, hradisko. Názov Tvrdoš, Tvrdošína sa vzťahoval teda pôvodne na nejaké hradisko, snáď na hrad Tvrdoš /778 m/ za mestom, kde možno badať isté zásahy starebylej kultúry v rozsiahlych valech. No je možné i to, že názov Tvrdošína sa pôvodne vzťahoval na Ostražicu /765 m/, kde bolo veľké sídlisko, celá Akropola so zbytkami bytov a opevnení. Pod ňou je stará obec Nižná, ktorá sa volala Nižná Ves Tvrdošína alebo Nižný Tvrdošína, zatiaľ čo terajší Tvrdošína sa volal Vyšný Tvrdošína, čo by potvrdzovalo túto domnienku. Obdobných názvov je veľa na Slovensku /Tvrdošovce, Tvrdomestice/ tiež v Maďarsku /Tardos/. Najslávnejšie mesto tohto názvu je rumunská Turda, ktorá sa v rímskej dobe volala Potaissa. Ináč v okolí Tvrdošína je hodne predslovanských názvov, najviac keltských. Orava, po keltsky "vyryté koryto", má svoju obdobu vo francúzskej rieke Arve, ktorá tečie zo Západných Álp /ako Orava zo Západných Tatier/, cez mesto Chamonix do Ženevského jazera a do Rhôny. Magura - po keltsky "stena", Salatín - "vyvýšená päta", posledný vrch veľkého obra Tatier. Dunajec je malý Dunaj /"doun" - po keltsky "hlboký"/, zatiaľ čo Visla je tiež malý Dunaj. Sľavo je utvorené z gréckeho názvu Dunaja "Ister". Vistula je jeho zdobnelina. Z týchto názvov vidno, že Orava a teda aj Tvrdošína mali funkciu spojenia Povislia s Podunajskom.

ZÁHRADKÁROM

Pri skrášľovaní nášho mesta naši členovia urobili kus dobrej práce za uplynulé roky. Vysadili prvé ruže na voľných priestranstvách v starej časti mesta, ktoré zakúpil MaNV. V rámci socialistických záväzkov ruže vysadili bez nároku na odmenu. Každý člen mal radosť z tejto práce, veď to bolo pre skrášľovanie nášho mesta. Keď si premietame niekoľko rokov naspäť, kedy nebolo v meste ani jedného kvetu, tak dnes musíme konštatovať, že je to radosť pri pohľade na rozkvitnuté stromy a kvety, len keby sa ľudia správali k tejto ušľachtilej kráse ohľaduplne, bolo by to ešte krajšie.

Začínali sme so zrezávaním a úpravou korún a s výsadbou okrasných stromov. Vysadili sme dva parky, jeden pri ZŠ a druhý na Hviezdoslavevej ulici. Aj tieto parky sme si vzali do socialistickej opatery, lebo mladé vysadené stromy a kvety potrebovali zvýšenú ochranu. Máme radosť z pekných stromov, ktoré naše mesto skrášľujú, a tak vytvárajú krajšie životné prostredie. Teraz je ešte zima, ale my už myslíme na práce, ktoré nás čakajú pri skrášľovaní nášho mesta. Len čo sa otepľí, začneme s ošetrovaním okrasných stromov v meste. Je potrebné, aby sa do tejto práce zapojili aj občania, každý pred svojím domom, svojou bytovkou.

Verím, že nielen záhradkári a Technické služby v Tvrdošíne, ale všetci prispejú k skrášľeniu nášho mesta a svojho okolia.

Pokračovanie v budúcom čísle

Hanuľák Karol

Vedenie mimoškolskej výchovy SOU-E Nižná, úprimne ďakuje MsKS Tvrdošín a celému folklórnemu súboru Spiežovec za hodnotné vystúpenie, ktorého sme sa zúčastnili 16.1. 1986 v kine Javor. V rámci výchovnej činnosti vedieme žiakov k poznaniu tradícií aj v oblasti hudby, tanca a spevu z regiónu, v ktorom žiaci prežívajú roky počas vzdelávania na učilišti.

FOLKLÓR a ml. generácia

Predstavenie, ktoré trvalo takmer dve hodiny, splnilo naše túžby a očakávania. Program bol sprevádzaný slovom vedúceho súboru s. Vaseka, a tak sa mládež dozvedela o vzniku súboru, piesňach a tancoch, ktoré boli do programu zaradené. U dvestoosemdesiatich žiakov malo vystúpenie priaznivú odozvu.

Dúfame, a to je aj želaním súboristov, že záujem o spev či tanec vo folklórnej oblasti nájde nadšencov z mladej generácie stredných škôl.

Eva Tetáková

Prípravujeme

MsKS v Tvrdošíne pripravilo vo svojom zariadení kino Javor v mesiaci februári a marci nasledovné programy:

V utorok 25. 2. 1986 o 17,00 hod sa v kine Javor uskutoční oslava 38. výročia Februárového víťazstva. V kultúrnom programe sa Vám predstaví FS CHOČAN z Istebného s pásmom ľudového spevu a tanca.

V sobotu 8. 3. 1986 o 15,00 hod pozývame všetky ženy a matky na celomestskú oslavu Medzinárodného dňa žien. V kultúrnom programe sa predstavia deti MŠ a žiaci ZŠ v meste.

"MÁM STO CHUTÍ..." je názov programu, ktorý pripravilo MsKS v Tvrdošíne v spolupráci so Slovkoncertom v Banskej Bystrici. Program, ktorý má svoj podtitul Ivan Krivosudský a jeho hostia: Gabriela Hermelyová, Nora Beňáková, Pavol Lím, Dušan Grúň a Konštantín Hudec, ponúka MsKS z príležitosti osláv MDŽ.

Vstupné je 20,- a 25,- Kčs.

Dňa 21. 2. 1986 sa uskutočnila
Výročná člen.schôdza JRD, ktorú prišli
pozdraviť zo svojim estr. programom
„REČI SA HOVORIA“ umelci z DJGT z B.
Bystrice a zvolena, ktorí čitateľom
našich novín želajú:
JEDEN VAGÓN HUNORŮ, DVA VAGÓNY OPTIMIZMU
A CELÝ VLAK ZDRAVIA.

Utiš Dupleš Malo (kolona)
Micau Kopalas

TVRDOŠÍN: Noviny politického a štátneho vedenia mesta a závodov na jeho území. Zodpovedný redaktor P. Koňuch. Redakčná rada: M.Kormáňková, V.Klimčíková, Ľ.Ondříková, O.Piceková, M.Bajaníková. Vydáva: MsNV a MsKS Tvrdošín. Povol. ONV č. 768/85-456/10-V-5